

Inleiding

De Nadere regels jeugdhulp gemeente Coevorden kunnen niet los worden gezien van het Beleidsplan Jeugd 2015 – 2016 en de Verordening Jeugdhulp gemeente Coevorden 2015. Beide documenten zijn door de gemeenteraad op 21 oktober 2014 vastgesteld.

Met deze nadere regels geeft het college uitvoering aan de opdracht om nadere regels te stellen zoals aangegeven in de Verordening jeugdhulp gemeente Coevorden 2015.

De nadere regels zijn naast een uitwerking van de Verordening jeugdhulp ook een weergave van de afspraken zoals die zijn gemaakt in de jeugdhulpregio Drenthe.

Algemene toelichting

Onderstaand is een toelichting opgenomen over de wijze waarop de gemeente Coevorden de gemeentelijke toegang en de sociale teams heeft georganiseerd, omdat dit mede bepalend is voor de toegang tot de jeugdhulp. Aansluitend is een toelichting opgenomen over het onderscheid tussen preventie en jeugdhulp dat in de Jeugdwet is gemaakt. Tenslotte wordt ingegaan op het familiegroepsplan, een belangrijk onderdeel van de Jeugdwet.

Gemeentelijke toegang en sociale teams

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Coevorden verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp. De gemeente heeft gekozen voor een integrale toegang tot het sociaal domein. Dit betreft alle vragen met betrekking tot jeugd, participatie en Wmo. Daarnaast gaat de gemeente Coevorden gebiedsgericht werken binnen het sociaal domein waar dat kan en waar dat meerwaarde heeft. De gemeente is opgedeeld in acht gebieden. In elk gebied is een sociaal team beschikbaar. Het sociaal team is geen organisatie die vanuit een vaste vestiging in het gebied werkt. De basis van de leden van het sociaal team is de moederorganisatie. In een sociaal team participeren gemeentelijke consulenten jeugd, Wmo, participatie en schuldhulpverlening, een maatschappelijk werker, een bouwwerker en een wijkverpleegkundige.

Preventie en jeugdhulp

In de Jeugdwet wordt onderscheid gemaakt tussen preventie en jeugdhulp. Preventie, reeds een verantwoordelijkheid van gemeenten, richt zich op de preventieve ondersteuning van jeugdigen en ouders, waarbij sprake is van een risico (bij jeugdigen) op psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking of (bij ouders) op opvoedingsproblemen. Jeugdhulp is ondersteuning en zorg gericht op het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van deze problemen en stoornissen. De kerndoelstelling van de Jeugdwet is om een juiste balans tussen preventie en jeugdhulp te bewaken: enerzijds is ontzorgen en normaliseren het credo, anderzijds moet worden voorkomen dat (ernstige) problemen bij opvoeden en opgroeien niet worden gesignaleerd en er te veel en te lang wordt 'doorgemodderd'. In het gemeentelijk beleid op het sociaal domein is veel nadruk gelegd op het versterken van de eigen kracht, het activeren van het sociaal netwerk en het inzetten op preventie.

Familiegroepsplan

De Jeugdwet beoogt dat gezinnen zoveel mogelijk zelf en met steun van hun netwerk problemen voorkomen en aanpakken. De bedoeling is dat ouders en jeugdigen versterkt worden in hun eigen kracht en zoveel mogelijk zelf de regie houden wanneer zij kampen met problemen. Het familiegroepsplan is daarbij een belangrijk instrument. De Jeugdwet bepaalt dat bij hulp bij vroege signalering van problemen, bij verlening van jeugdhulp en bij de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering gewerkt wordt op basis van een hulpverleningsplan. Dat kan het eigen plan van ouders zijn dat zij samen met hun sociale netwerk opstellen, het familiegroepsplan, of het kan een onderdeel zijn van dit plan. Onderstaand wordt het familiegroepsplan nader toegelicht.

Het familiegroepsplan is in artikel 1.1 van de Jeugdwet gedefinieerd als: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren. In artikel 4.1.2 van de Jeugdwet is bepaald dat de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling bij het uitvoeren van artikel 4.1.1 en indien sprake is van vroegsignalering van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als eerste de mogelijkheid biedt om, binnen redelijke termijn, een familiegroepsplan op te stellen. Op grond van artikel 2.1, onder g, van de Jeugdwet maakt het familiegroepsplan onderdeel uit van het gemeentelijk beleid.

Deze bepalingen zijn een uitvloeisel van het amendement Voordewind/Ypma (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 83). Dit amendement beoogt ouders, familieleden en anderszins direct betrokkenen de mogelijkheid te geven om (ook in de preventieve fase) voor gedwongen of vrijwillige jeugdhulp mee te denken en te helpen aan een oplossing. Burgers zijn in veel gevallen zeer wel in staat verantwoordelijkheid te nemen voor problemen in eigen familie- of vriendenkring. Sociale samenhang draagt daarnaast bij aan het welzijn van kinderen. Door vormen van hulp van betrokkenen en steun uit directe kring kan bovendien uithuisplaatsing worden afgewend en wordt netwerkpleegzorg bevorderd.

Indien het een machtiging of een voorwaardelijke machtiging betreft biedt de kinderrechtster de kans voor het opstellen van een familiegroepsplan.

Als er een familiegroepsplan is opgesteld, kan dit als hulpverleningsplan gaan gelden. De jeugdhulpaanbieder zal dan niet zelf weer een heel nieuw plan gaan opstellen. Wel kan het in de loop van het traject nodig blijken het plan te actualiseren. De hulpverlener zal dat dan bij de opstellers van het familiegroepsplan aan moeten kaarten. Ook is de uitvoering van een familiegroepsplan begrensd door het professionele kader op grond van de te hanteren professionele standaard als bedoeld in artikel 453 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 4.1.1, tweede lid, juncto 4.1.5, eerste lid, van de Jeugdwet en de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze eisen zijn geoperationaliseerd in het Kwaliteitskader van het Besluit Jeugdwet. De hulpverlener zal dus vanuit zijn beroepsuitoefening moeten toetsen of hij uitvoering kan geven aan het familiegroepsplan en daarover in gesprek moeten gaan met betrokkenen, met als ondergrens de veiligheid en gezonde ontwikkeling van de jeugdige. Het familiegroepsplan speelt zoals vermeld ook een rol in het gedwongen kader. De bepalingen in de verordening (zie artikel 5, eerste lid, en artikel 6, derde lid) omtrent het familiegroepsplan betreffen echter alleen het vrijwillig kader van jeugdhulp.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Lid 1, sub b

Melding

De melding is het eerste contact van jeugdigen en ouders met het college om aan te geven dat zij behoefte hebben aan jeugdhulp. De melding (artikel 2) is iets anders dan de aanvraag om een individuele voorziening; dit laatste is geregeld in artikel 7.

Lid 1, sub c

Gesprek

Het gesprek is het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college - in de praktijk zal het college deze bevoegdheid mandateren aan een professional - met degene die jeugdhulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen.

Artikel 2. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

Voor het verkrijgen van een individuele, niet overige voorziening, geldt de in artikel 8 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 5, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige voorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening.

Lid 1

Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. In de praktijk zal het college de beslissing over het inzetten van jeugdhulp niet zelf uitvoeren, maar mandateren aan professionals. Ook op andere plaatsen in deze nadere regels, de verordening en in de wet waar staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb. Uitwerking daarvan vindt plaats door wijziging/aanvulling van het geldende Algemeen Mandaatbesluit Coevorden 2010.

Jeugdigen en ouders hebben onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdhulp en geen individuele aanspraken op jeugdhulp. Wel is er een voorzieningenplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze uitvoeringsregels bevatten (in aansluiting op de verordening) een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Hiermee kan ten onrechte de schijn worden gewekt dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratische proces gaat. Dit is echter geenszins de bedoeling. Zo kan het vooronderzoek

(artikel 4), afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (artikel 5) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken. Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. Een vooronderzoek en gesprek zullen uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook de bepalingen schriftelijke verslaglegging (artikel 6) en schriftelijke indiening aanvraag (artikel 7) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming. Er is overigens voor gekozen om de vormvrije melding van de hulpvraag niet schriftelijk te bevestigen. Dit vertraagt het proces onnodig. In het kader van navolgbaarheid vindt er wel een registratie plaats in het systeem.

Artikel 3. Vormen van jeugdhulp

In de Jeugdwet wordt onderscheid gemaakt tussen preventie en jeugdhulp. Onder preventie valt de algemene voorlichting over opvoeden en opgroeien die via de gemeentelijke website beschikbaar is, maar ook informatie die opgenomen is in bijvoorbeeld schoolgidsen. Daarnaast valt onder preventie gerichte training en voorlichting die bijvoorbeeld verzorgd wordt door Icare Jeugdgezondheidszorg voor aanstaande ouders en door de GGD jeugdgezondheidszorg op scholen over bijvoorbeeld gezonde voeding.

Jeugdhulp bestaat deels uit een vrij toegankelijk aanbod, dat verzorgd wordt door het maatschappelijk werk, Icare en de GGD. Dit betreft ondersteuning aan ouders/verzorgers, kinderen en jongeren tot 6 contactmomenten. En het groepsaanbod op het terrein van sociale vaardigheden en echtscheidingen voor kinderen en jongeren zelf. Als dit aanbod niet toereikend is, kan ondersteuning gevraagd worden aan een jeugdhulpaanbieder op het terrein van onder andere de jeugdpsychiatrie en de licht verstandelijk beperkten. Deze hulpverlening bestaat uit ten hoogste 12 contactmomenten. Jeugdhulp is daarnaast beschikbaar als individuele voorziening. Deze jeugdhulp bestaat uit ambulante begeleiding en hulpverlening, dit betreft ondersteuning tussen de 12 en 20 contactmomenten. Zijn meer dan 20 contactmomenten nodig, dan is sprake van intensieve ambulante begeleiding en hulpverlening.

Een andere individuele voorziening is zorg overdag. Dit betreft onder andere dagbehandeling. Voor een (l)vb jeugdige is dagbesteding een specifieke functie binnen deze voorziening. Voor een jeugdige met een ggz-problematiek is 'bed op recept' een specifieke functie.

Als er sprake is van 24-uurs opvang dan is er sprake van een langdurig of kortdurig verblijf. Dit betreft zeer intensieve behandelingen, de plaatsen 'bijzondere opnemings in psychiatrische ziekenhuizen' (bopz), spoedopvang en pleegzorg

Artikel 4. Vooronderzoek

Lid 1

Woonplaatsbeginsel.

Op basis van het woonplaatsbeginsel wordt bepaald onder de verantwoordelijkheid van welke gemeente het kind valt. We hanteren de landelijke richtlijnen. Deze zijn vastgelegd in een factsheet die als bijlage zijn bijgevoegd. De verantwoordelijke gemeente is de gemeente waar de ouder met gezag woont. Als een kind hulp nodig heeft moet daarom gekeken worden waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de inzet van jeugdhulp. Meestal is het direct duidelijk, maar soms ligt het ingewikkelder, daarvoor is landelijk een stappenplan ontwikkeld. Bij een verhuizing, een wijziging in gezag of als het kind meerderjarig wordt, verandert de situatie. Voor de nieuwe situatie wordt opnieuw de verantwoordelijke gemeente bepaald.

In de regio Drenthe hebben we een uitzondering vastgesteld zoals vermeld in lid 1 sub b: In Drenthe wordt afwijkend aan de landelijke lijn bij een verhuizing binnen de jeugdhulpregio Drenthe tijdens de al gestarte jeugdhulp of maatregel de woonplaats niet opnieuw bepaald. Bij de start of verlenging van jeugdhulp of maatregel volgt wel een nieuwe bepaling van het woonplaatsbeginsel.

Aanleiding voor de 12 Drentse gemeenten is het beperken van administratieve lasten vanuit de wetenschap en ervaringsgegevens dat dergelijke verhuizingen beperkt van omvang zijn en de risico's daarmee beheersbaar zijn.

Lid 2 en verder

Deze bepalingen zijn hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat

jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd.

Het tweede en vierde lid dienen ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht, zodat cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn en een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.

De tweede zin van het derde lid vloeit voort uit het amendement Voordewind/Ypma (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 83). De wet vraagt niet om hierover een regeling op te stellen. De bepaling is toch in de uitvoeringsregels opgenomen vanwege het belang om in de uitvoeringsregels een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd over hun rechten en plichten. Dat jeugdigen en ouders niet gedwongen kunnen worden om een familiegroepsplan op te stellen spreekt voor zich, uiteraard kan het college het – in bepaalde gevallen waar dat meerwaarde zou kunnen hebben – wel aanraden en stimuleren. Bovendien, ook als er geen familiegroepsplan wordt opgesteld, zullen bepaalde zaken die ter sprake kunnen komen tijdens het opstellen van een familiegroepsplan óók ter sprake komen tijdens het onderzoek (een gesprek tussen deskundigen en de jeugdige of zijn ouders, zie artikel 5). Dan gaat het bijvoorbeeld om het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden.

De gemeente heeft in de taak om haar beleid zo vorm te geven dat het gericht is op het tot stand brengen en uitvoeren van familiegroepsplannen (artikel 2.1, onder g, van de wet). Het kan zijn dat het nodig is om enige vorm van ondersteuning te bieden bij het opstellen van een familiegroepsplan om hier effectief uitvoering aan te geven. Dat deze ondersteuning geboden dient te worden als de jeugdige of zijn ouders hier behoefte aan hebben, wordt bevestigd in de laatste zin van het derde lid. Uiteraard kunnen de jeugdige of zijn ouders niet gedwongen worden om ondersteuning te accepteren, maar kan het college het – in bepaalde gevallen waar dat meerwaarde zou kunnen hebben – ook hier wel aanraden en stimuleren. Welke vorm deze ondersteuning heeft, is aan de gemeente, bovendien kan deze van geval tot geval verschillen.

Het familiegroepsplan moet binnen redelijke termijn opgesteld worden. Een vaste termijn stellen is niet mogelijk, aangezien dit ook mede afhangt van de mate waarin en de vorm van eventuele geboden ondersteuning. Omdat het onderwerp zal zijn van het onderzoek, ligt het voor de hand het familiegroepsplan voorafgaand aan het begin van het onderzoek wordt opgesteld. Maar ook tijdens het onderzoek kan mogelijk nog de (gedeelte) wens ontstaan om de eigen kracht nader te onderzoeken en een familiegroepsplan op te stellen. Zo de situatie zich daarvoor leent, kan dan besloten worden hiermee aan de slag te gaan en het onderzoek daarna voort te zetten.

Bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen zoals bedoeld in lid 4. In het kader van de rechtmatigheid wordt in ieder geval de identiteit van de jeugdige of ouders vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de wet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.

Lid 6

In het zesde lid is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, dan kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Dit laatste is bepaald in artikel 4, vijfde lid.

Artikel 5. Gesprek

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk

contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op het gemeentehuis plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in 24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen waaraan professioneel onderzoek en afweging aan ten grondslag ligt.

Lid 2

In het tweede lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden.

In de onderdelen a tot en met h zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders voorop gesteld overeenkomstig het in de considerans van de wet [en de verordening] vermelde uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.

Ten aanzien van de afstemmingsplicht in onderdeel g valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de AWBZ of de Zvw en een voorziening op het gebied van passend onderwijs.

Lid 3

Als een kind buiten het eigen gezin wordt verzorgd en opgevoed, of als het kind voor een dagdeel buitenshuis verblijft, dan wordt er een ouderbijdrage geheven. (Stief)ouders zijn verplicht te voorzien in het onderhoud van hun (stief)kinderen. Deze onderhoudsplicht blijft bestaan, ook als het kind buiten het gezin verblijft. (Stief)ouders betalen dan een bijdrage in de kosten van de jeugdhulp. Het maakt hierbij niet uit of dit met of zonder hun toestemming gebeurt.

Het gaat om verblijf in:

- pleeggezin (waarbij pleegzorg onder de Jeugdwet valt)
- accommodatie van een jeugdhulpaanbieder (open/gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering)
- ggz-instelling
- multifunctionele centra
- orthopedagogische behandelcentra.

Dit betreft dus niet de justitiële jeugdinstellingen, want die vallen niet onder de Jeugdwet. Bij voogdij en crisisplaatsing wordt geen ouderbijdrage geheven.

De ouderbijdragen zijn inkomensonafhankelijk. Dat wil zeggen dat de verschuldigde bedragen wettelijk vastliggen. De hoogte van het inkomen heeft geen invloed op de hoogte van de ouderbijdrage. De hoogte van de ouderbijdrage is wel afhankelijk van de leeftijd van het kind en van het aantal dagdelen en/of etmalen jeugdhulp.

Vanaf 1 januari 2015 gaat het CAK (Centraal Administratie Kantoor) voor gemeenten de vaststelling en de inning van ouderbijdragen uitvoeren. De opbrengsten van de inning van de ouderbijdrage gaan naar de gemeente die verantwoordelijk is voor de betreffende jongere. De gegevens worden door de gemeenten aangeleverd.

Lid 4

Het vierde lid bevestigt de regeling van het familiegroepsplan in de Jeugdwet (artikel 2.1, onder g, in samenhang met artikel 1.1). De wet vraagt niet om hierover een regeling op te stellen. De bepaling is toch in de uitvoeringsregels opgenomen vanwege het belang om in de uitvoeringsregels in samenhang met de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven.

Als de jeugdige en zijn ouders wel een familiegroepsplan hebben opgesteld, dan wordt dit als eerste bij dat onderzoek betrokken. Uiteindelijk zal altijd het college moeten oordelen welke jeugdhulp zij nodig acht en in welke mate de jeugdige en zijn ouders, zo nodig met hulp uit de naaste omgeving, op eigen kracht bepaalde problemen (deels) kunnen oplossen. Een deugdelijk familiegroepsplan, al dan niet opgesteld met ondersteuning van de gemeente, kan deze stap in het proces vergemakkelijken. Het college dient een familiegroepsplan als eerste te betrekken bij het onderzoek; het kan een deugdelijk familiegroepsplan niet zomaar naast zich neerleggen.

Lid 5

Zoals in de toelichting bij artikel 3, lid 6 ook al is aangegeven kan het college afzien van een gesprek. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, dan kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Daarbij wordt opgemerkt dat er slechts wordt afgezien van een gesprek wanneer het zeker is dat er geen veiligheidsrisico's zijn voor het kind. Wanneer daar twijfel over is, wordt toch gehandeld.

Artikel 6. Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij.

Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn.

Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.

Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (derde lid).

Artikel 7. Aanvraag (individuele) voorziening

De gemeente heeft deskundigen aangewezen die mogen besluiten om generieke opvoed- en opgroei-ondersteuning in te zetten. Deze deskundige is een door de gemeente aangewezen OuderKracht3 geschoolde hulpverlener, die beslist op basis van een brede integrale analyse en het verwijfsformulier invult. Van de inzet van deze generieke opvoed- en opgroei-ondersteuning wordt altijd melding gedaan aan het sociaal team. Deze vorm van jeugdhulp wordt aangemerkt als een overige voorziening, om die reden is het niet mogelijk om een pgb te verstrekken. Deze vorm van jeugdhulp kan net als de overige vormen van overige voorzieningen, zoals beschreven in artikel 3.1 slechts als zorg in natura worden ingezet.

Artikel 8. Inzet bij individuele voorziening

Deze bepaling is een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente in ieder geval regels stelt met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Een aanvraag is nodig om een verleningsbeschikking voor een individuele voorziening te verkrijgen.

In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze uitvoeringsregels wijken daarvan niet af.

Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het

college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten en bureaucratie is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verwijsformulier, zoals genoemd in artikel 7.3, als aanvraag aan te merken.

Beslistermijnen Awb

Er is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet binnen acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijke termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb).

Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnosetraject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.

Wanneer op basis van een brede integrale analyse wordt geconcludeerd dat de generieke opvoed- en opgroeiondersteuning niet volstaat dan wordt de hulpvraag met toestemming van de ouders aangemeld voor een casuoverleg binnen het sociaal team. Het sociaal team bespreekt de hulpvraag en komt, in afstemming met de ouders, met een hulpverleningsvoorstel. Dit hulpverleningsvoorstel wordt vervolgens in een beschikking vastgelegd. Het besluit tot het inzetten van jeugdhulp in de vorm van een individuele voorziening is voorbehouden aan de functioneel coördinator van het sociaal team. Deze coördinator wordt gemandateerd om dergelijke besluiten te nemen.

In het vierde lid is opgenomen dat er tenminste een gekwalificeerde gedragswetenschapper wordt betrokken bij de besluitvorming die betrekking heeft op de veiligheid van het kind. Uiteraard dienen dergelijke besluiten goed gedocumenteerd te worden. Niet alleen het besluit maar ook de overwegingen die tot het besluit geleid hebben, de datum en de namen van de betrokken deskundigen moeten vastgelegd worden. Er is voor gekozen om Afdeling 3.4 van de Awb van toepassing te verklaren, daarin zijn nadere regels opgenomen over het inwinnen van extern deskundigen advies. Het college heeft een vergewisplicht als het gaat om de juistheid van dat advies. Bij het definitief besluit kan verwezen worden naar de inhoud van dat advies, waarmee voldaan wordt aan de motiveringsplicht.

Artikel 9. Inhoud van de beschikking.

Indien de jeugdige of zijn ouders een formele aanvraag bij het college indient voor een individuele voorziening (artikel 7) dient het college een schriftelijke beschikking op te stellen, waartegen zij bezwaar en beroep op grond van de Awb kunnen indienen. Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige of zijn ouders een voorziening in 'natura' krijgen. Indien gewenst door de jeugdige of zijn ouders bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een pgb.

Het eerste lid bevestigt de regeling van deze onderwerpen in de Jeugdwet en de Awb en is hier opgenomen in het belang van burgers om hen een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking en ook de daarop volgende mogelijkheid van beroep bij de rechter is geregeld in de Awb en geldt in beginsel voor alle beschikkingen. Indien een jeugdige of zijn ouders in bezwaar en beroep willen gaan, hebben zij op grond van de Awb het recht op het indienen van een aanvraag, waarmee een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit kan worden uitgelokt. In geval van het te lang uitblijven van een beschikking heeft de burger de mogelijkheid van een dwangsom of rechtstreeks beroep bij de rechter. Bij een termijnoverschrijding kan de burger het college in gebreke stellen.

In de beschikking wordt alleen ter informatie opgenomen dat een ouderbijdrage is verschuldigd. De vaststelling en inning geschieden door het bestuursorgaan dat namens de gemeente met de inning is belast, het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

Artikel 10. Verstrekking in persoonsgebonden budget (PGB)

Algemeen

Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de wet voor het pgb aangepast ("gestandaardiseerd") aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze regeling stond dat een pgb slechts wordt verstrekt indien aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Bij

amendement Bergkamp/Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 109) is het woord 'slechts' geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een pgb leek te suggereren. Bij amendement Bisschop en Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 100) is het vijfde lid zo aangepast dat duidelijk is geworden dat jeugdigen of hun ouders zelf kunnen bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college te bieden individuele voorziening in natura. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan deze door het college te bieden individuele voorziening in natura.

Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken om een pgb toe te kennen (zie ook de tekst van artikel 8.1.1, eerste lid: "Indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen ..."). Voor gemeenten is ondermeer van belang dat een pgb slechts wordt verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is (zie artikel 8.1.1, derde lid, onder b).

Voor de uitbetaling wordt per 1 januari 2015 een zogenoemd trekkingsrechtmodel gehanteerd. Hierbij krijgen Pgb houders geen geld meer op de eigen rekening gestort, maar wordt op factuurbasis uitbetaald aan de door de Pgb-houder gecontracteerde zorgverlener. Hiervoor moeten de gemeenten de Sociale Verzekeringsbank (SVB) inschakelen. De pgb houder is verplicht zich te houden aan de door de SVB gestelde bepalingen rondom het trekkingsrecht. Niet voldoen aan de bepalingen van de SVB t.a.v. het trekkingsrecht kan tot gevolg hebben dat het pgb wordt ingetrokken.

Rol van de SVB:

1. De pgb-houder sluit een of meerdere zorgcontracten af met zorgverleners.
2. De gemeente of de SVB voert een inhoudelijke toets uit op de contracten. De SVB beoordeelt en controleert deze zorgcontracten op arbeidsrechtelijke aspecten.
3. De budgethouder dient declaraties in bij de SVB en fiatteert deze.
4. De SVB controleert de declaraties en betaalt uit aan zorgverlener.
5. De SVB verzorgt het budgetoverzicht zodat de PGB-houder en de gemeente op ieder moment inzicht hebben in de uitgaven en het resterende budget.
6. De SVB stelt een eindoverzicht op, vraagt bij budgethouder na of er nog openstaande facturen zijn en sluit hierna af.
7. De SVB geeft gegevens over het pgb door aan het CAK of aan de gemeente voor de berekening van de ouder bijdrage (niet gesloten verblijf).
8. Aan het einde stort de SVB het eventuele restant terug naar de gemeente.

De SVB zal de door de pgb houder goedgekeurde facturen toetsen op rechtmatigheid en gaat na of de inhoud overeenkomt met de inhoud van de beschikking van de gemeente.

Lid 1

In dit lid is vastgelegd dat het college geen pgb verstrekt voor kosten die de belanghebbende voorafgaand aan de aanvraag heeft gemaakt. Door het college is niet na te gaan of deze ondersteuning noodzakelijk was.

Lid 2

Het tweede lid berust op artikel 6 van de verordening. In deze verordening staat dat in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld. In artikel 8.1.1, vijfde lid, onderdeel a, van de wet is bepaald dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de jeugdhulp van derden hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening. Zo wordt voorkomen dat inkoopvoordelen zouden wegvallen als te veel personen zelf ondersteuning willen inkopen met een pgb. Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in artikel 6, lid 2 van de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte individuele voorziening in natura.

Lid 3

Het geldend tarief voor de verschillende functies waarvoor een pgb mogelijk is, is in dit lid beschreven. De functies betreffen persoonlijke verzorging, begeleiding individueel en begeleiding groep in- en exclusief vervoer, en kortdurend verblijf.

Lid 4

Dit lid beschrijft een voorwaarde die is opgelegd aan de besteding van het pgb. Tussenpersonen of belangenbehartigers mogen niet uit het pgb betaald worden.

Lid 5

Het vijfde lid berust op artikel 6 van de verordening. Ouders en jeugdige kunnen de wens uitspreken om het sociale netwerk in te willen zetten. In navolging van het standpunt van de regering is de gemeente van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt.

Artikel 11 Klachtenregeling

In de verordening is er voor gekozen om de gemeentelijke (interne) klachtenregeling van toepassing te verklaren. De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn.

Artikel 12 Inspraak en medezeggenschap

De huidige inspraakverordening is van toepassing op de gemeentelijke beleidsvoorstellen. In verband met de wetwijzigingen op het sociaal domein wordt er gewerkt aan een aanvullende regeling.

Artikel 13 Evaluatie

Deze nadere regels worden in ieder geval één jaar na de inwerkingtreding geëvalueerd. Afhankelijk van de ervaringen in de praktijk vindt deze evaluatie eerder plaats.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.